

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
ЗД Съгласие АД
гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ЗД Съгласие АД („Застрахователя“), съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Застрахователя към 31 декември 2020 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово счутане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. Ние определихме въпросите, описани по-долу, като ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия доклад.

Оценка на адекватността на застрахователните резерви

Оповестяванията на Застрахователя по отношение на застрахователните резерви са представени в пояснения 4.19 и 15 от финансовия отчет

Ключов одиторски въпрос

Към 31.12.2020 г. Застрахователят отчита застрахователни резерви в размер на 2 496 хил. лв., представляващи 18% от стойността на общо собствен капитал и пасиви.

Застрахователните пасиви, заделени от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите, се изчисляват от отговорния актюер на Застрахователя чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:

- анализ дали Застрахователят последователно прилага и спазва текущите регулаторни изисквания и съществуващата счетоводна политика за оценка и представяне на застрахователните резерви на Застрахователя от гледна точка на изискванията на МСФО и приложимата регулаторна рамка за специфичната дейност на Застрахователя;

- проверка на пълнотата и точността на

Определянето на стойността на застрахователните резерви изисква съществени преценки по отношение на прилагането на ключови предположения и методология за изчисляване. Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството относно оценката на тези задължения, поради факта, че те изискват съществени преценки, представляват 18% от стойността на общо собствен капитал и пасиви на Застрахователя към 31.12.2020 г. и поради значимите предположения и допускания, необходими за изчислението им.	използваните за изчисленията данни; - преценка дали използваната методология е подходяща чрез изготвяне на критичен анализ на основните предположения и преценки; - оценка на използваните ключовите предположения и преценки; - оценка на професионалната квалификация, компетентност, опит и обективност на актюера на Застрахователя, отговорен за изготвянето на оценката на застрахователни резерви; - включване на членове на одиторските екипи с подходяща актюерска квалификация и опит, които да изготвят критичен анализ на уместността на ключовите допускания на прилаганата методология за изчисляване на застрахователните резерви; - оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията във финансовия отчет.
--	--

Оценяване на справедливата стойност на финансови активи държани за търгуване	
Оповестяванията на Застрахователя по отношение на финансовите активи държани за търгуване са представени в пояснения 10 и 32 от финансовия отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Към 31 декември 2020 г. финансовите активи държани за търгуване, отчетани по справедлива стойност, са 9 336 хил. лв., представляващи 66% от активите на Застрахователя към 31 декември 2020 г. В условията на продължаваща световна пандемия от Covid-19, в резултат на която се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли нараства и чувствителността на оценките в резултат на промените в активността на финансовите пазари и несигурността при прогнозиране на очаквани показатели и параметри, използвани при определянето на справедливата стойност. Ние се фокусирахме върху тази област поради съществената стойност на финансовите активи, и поради използването на преценки относно: - подходящата класификация на финансовите инструменти; - използваните оценъчни методи; - преценки и несигурност при определяне на справедливата им стойност.	По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до: - проверка и анализ на класификацията на финансовите активи; - критична оценка и анализ, с участието на експерти на одиторите на уместността на ключовите методи за оценка, включително направените предположения, приложени дисконтовите фактори, очакван ръст и други ключови показатели, използвани при определянето на справедливата стойност на финансови активи, за които няма котирани цени от активен пазар; - процедури за оценка и сравнение с пазарни данни и външни източници; - потвърждение на притежаваните номинали и брой ценни книжа; - оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията във финансовия отчет.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Застрахователя да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Застрахователя или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Застрахователя.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и залазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Застрахователя;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;

- ... достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Застрахователя да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Застрахователя да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- ... оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажмента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;

(в) в декларацията за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация;

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД са назначени за задължителни съвместни одитори на финансовия отчет на Застрахователя за годината, завършила на 31 декември 2020 г. с решение на общо събрание на акционерите, проведено на 20.07.2020 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2020 г. на Застрахователя представлява четвърта поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Грант Торнтон ООД и четвърта поредна година за РСМ БГ ООД.
- В подкрепа на съвместното одиторско мнение ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на съвместните одитори и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Застрахователя, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Застрахователя.

7 април 2021 г.

За Грант Торнтон ООД

Силвия Динова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител

България, София, 1421
бул. Черни връх 26

За РСМ БГ ООД

Д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Управител

България, София, 1142
ул. "Проф. Фритъф Хансен" № 9, ет. 7

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2020	31 декември 2019
		хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	5	188	214
Имоти, машини и оборудване	6	648	710
Инвестиционни имоти	7	2 197	1 859
Финансови активи на разположение за продажба	8	-	158
Финансови активи държани за търгуване	10	9 336	8 477
Вземания по застрахователни договори	11	1 604	1 534
Други вземания	12	20	22
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	2
Материали		5	6
Пари и парични еквиваленти	13	157	632
Общо активи		14 155	13 614

Съставил:

(Гергана Йоцова)

Изпълнителен директор:

(Стефан Апостолов)

Дата: 06.04.2021 г.

Изпълнителен директор:

(Стефан Апостолов)

Съгласно одиторски доклад от 07.04.2021 г.

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

Владислав Михайлов
Управител

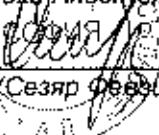
д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2020 хил. лв.	31 декември 2019 хил. лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	14.1	9 000	9 000
Резерви	14.2	(918)	(968)
Неразпределена печалба		2 197	1 170
Общо собствен капитал		10 279	9 202
Пасиви			
Застрахователни резерви	15	2 496	2 992
Пасиви по отсрочени данъци	9	67	52
Задължения по лизингови договори	17	574	628
Задължения по репо сделки	18	531	546
Задължения към свързани лица	28	27	20
Търговски и други задължения	19	139	143
Задължения във връзка с данъци върху дохода		11	-
Задължения към персонала и осигурителни институции	16.2	31	31
Общо пасиви		3 876	4 412
Общо собствен капитал и пасиви		14 155	13 614

Съставил:
(Гергана Йоцова)

Изпълнителен директор:
(Стойка Апостолова)

Изпълнителен директор:
(Семьон Семьонов)

Дата: 06.04.2021 г.

Съгласно одиторски доклад от 07.04.2021 г.

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

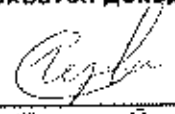
За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

Владислав Михайлов
Управител

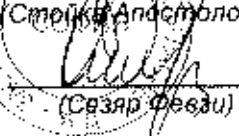
д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Брутен премиен приход	20	3 823	3 916
Отстъпени премии на презастрахователи		(2)	(2)
Премиен приход, нетно		3 821	3 914
Застрахователни обезщетения	21	(2 857)	(2 770)
Промяна в застрахователни резерви, нетно	22	496	(529)
Аквизиционни разходи	23	(313)	(303)
Административни разходи	23	(942)	(1 032)
Други приходи		-	1
Печалба от последваща оценка на инвестиционен имот	7	157	-
Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	24	787	1 263
Загуба от отписване на преоценъчен резерв, свързан с падежирали финансови активи на разположение за продажба		(2)	-
Други финансови приходи и разходи, нетно	25	(39)	(28)
Печалба за периода преди данъци		1 108	516
(Разходи за) / приходи от данък върху дохода		(29)	1
Нетна печалба за годината		1 079	517
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Финансови активи на разположение за продажба:			
- загуби от текущата година		(2)	(7)
Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци		(2)	(7)
Общо всеобхватен доход за годината		1 077	510

Съставил:
(Гергана Йоцова)

Изпълнителен директор:
(Стойка Апостолова)

Изпълнителен директор:
(Свзяр Фежди)

Дата: 06.04.2021 г.

Съгласно одиторски доклад от 07.04.2021 г.

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

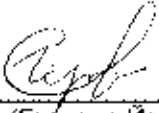
Владислав Михайлов
Управител

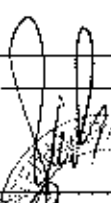
д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

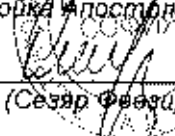
	Акционерен капитал хил. лв.	Резерви хил. лв.	Неразпределена печалба хил. лв.	Общо собствен капитал хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	9 000	(968)	1 170	9 202
Печалба за годината	-	-	1 079	1 079
Друга всеобхватна загуба	-	(2)	-	(2)
Общо всеобхватен доход за годината	-	(2)	1 079	1 077
Разпределение на печалба към резерви	-	52	(52)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	9 000	(918)	2 197	10 279

	Акционерен капитал хил. лв.	Резерви хил. лв.	Неразпределена печалба хил. лв.	Общо собствен капитал хил. лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	7 000	1 026	666	8 692
Емисия на акционерен капитал	2 000	(2 000)	-	-
Сделки със собствениците	2 000	(2 000)	-	-
Печалба за годината	-	-	517	517
Друга всеобхватна загуба	-	(7)	-	(7)
Общо всеобхватен доход за годината	-	(7)	517	510
Разпределение на печалба към резерви	-	13	(13)	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	9 000	(968)	1 170	9 202

Съставил:
(Гергана Йоцова)

Изпълнителен директор:
(Стойка Апостолова)

Дата: 06.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
(Сезар Феџи)

Съгласно одиторски доклад от 07.04.2021 г.

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

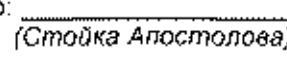
Владислав Михайлов
Управител

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

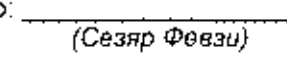
Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Оперативна дейност		
Постъпления по застрахователни договори	3 814	3 896
Плащания по застрахователни договори	(2 765)	(2 661)
Постъпления по презастрахователни договори	-	2
Плащания по презастрахователни договори	(2)	(3)
Плащания към доставчици	(530)	(558)
Плащания за персонал и към осигурителни институции	(731)	(758)
Други парични потоци от оперативна дейност	(6)	67
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(220)	(15)
Инвестиционна дейност		
Постъпления от финансови активи	846	1 257
Плащания за финансови активи	(852)	(761)
Получени лихви	78	103
Постъпления по репо сделки	-	1 413
Плащания по репо сделки	-	(1 413)
Постъпления от дивиденди	2	8
Плащания за придобиване на инвестиционен имот	(182)	-
Плащания за придобиване на дълготрайни активи	(18)	(1)
Други парични потоци от инвестиционна дейност	(20)	(21)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(146)	585
Финансова дейност		
Плащания по лизингови договори	29 (83)	(82)
Постъпления по репо сделки	29 1 070	1 452
Плащания по репо сделки	29 (1 088)	(1 628)
Платени лихви по репо сделки	29 -	(16)
Други парични потоци от финансова дейност	(7)	(8)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(106)	(282)
Нетно (намаление)/ увеличение на парични средства	(472)	288
Парични средства в началото на периода	13 632	343
(Загуба) / печалба от валутна преоценка на парични средства	(3)	1
Парични средства в края на периода	13 157	632

Съставил:
(Гергана Йоцова)

Изпълнителен директор:
(Стойка Апостолова)

Дата: 06.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
(Сезяр Фовзи)

Съгласно одиторски доклад от 07.04.2021 г.

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

Владислав Михайлов
Управител

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Застрахователно дружество „Съгласие“ АД (Дружеството) притежава лиценз № 608-03/02.08.2013 г., допълнителен лиценз № 686-03/12.09.2013 г. и допълнителен лиценз № 541-03/05.06.2014 г. на КФН за извършване на следните видове застраховки:

- застраховка „Злополука“ (вкл. производствена злополука и професионални заболявания);
- застраховка „Заболяване“;
- застраховка „Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства)“;
- застраховка „Релсови превозни средства“;
- застраховка „Товари по време на превоз (вкл. стоки, багаж и други)“;
- застраховка „Пожар и природни бедствия“;
- застраховка „Други щети на имущество“;
- застраховка „Обща гражданска отговорност“.
- застраховка „Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на моторно превозно средство“

Седалището и адресът на управление на Дружеството са Република България, гр. София, район „Възраждане“, бул. „Тодор Александров“ № 117.

С Решение № 511 – ЗОД от 04.07.2013 г. на КФН, ЗОК „Съгласие Здраве“ АД (предишно наименование ЗОК „ЦКБ-Здраве“ АД) се преобразува чрез вливане в ЗОФ „Съгласие“ АД.

Във връзка с изпълнение на параграф 29 от Предходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване (в сила от 07.08.2012 г.), Дружеството е поискало издаване на лиценз за извършване на застраховане по т. 1 и т. 2 от Раздел II, буква „А“ на Приложение №1 към Кодекса за застраховането, като е посочило, че ще извършва дейност по застраховане под фирменото наименование Застрахователно дружество „Съгласие“ АД.

На 01.12.2017 г. е осъществено преобразуване чрез вливане на „Токуда Здравно Застраховане“ ЕАД в Застрахователно дружество „Съгласие“ АД. Преобразуването е осъществено въз основа на договор за преобразуване между „Токуда Здравно Застраховане“ ЕАД и Застрахователно дружество „Съгласие“ АД и решение на КФН №1430 – ОЗ от 10.11.2017 г.

Дружество с едностепенна форма на управление, представена от Съвет на директорите. Дружеството е организирано в администрация, отговорен актюер и служба „Вътрешен контрол“. Администрацията на Дружеството е структурирана в дирекции, като в тях могат да се създават отдели, а в отделите – сектори. Функциите и правомощията са разпределени, както следва:

Дружеството е с капитал в размер на 9 000 000 (девет милиона) лева, разпределен в 9 000 000 (девет милиона) броя обикновени, налични, поименни акции с номинална стойност 1 (един) лев всяка.

Съветът на директорите организира, ръководи и контролира дейността на Дружеството и решава всички въпроси, свързани с нея, освен тези, които са от изключителната компетентност на Общото събрание на акционерите.

Дружеството има Съвет на директорите (СД) в състав от 5 (пет) членове:

1. Милен Марков – Председател на Съвета на директорите;
2. Стойка Апостолова – Изпълнителен Директор и член на Съвета на директорите;
3. Сезяр Османова Февзи - Изпълнителен Директор и член на Съвета на директорите;
4. Светослава Ангелова - член на Съвета на директорите;
5. Диляна Германова – член на Съвета на директорите.

Изпълнителният директор ръководи, координира, контролира и носи отговорност за осъществяването на цялостната дейност на Дружеството съобразно изискванията на закона,

устава, решенията на Съвета на директорите и решенията на Общото събрание на акционерите;

Дружеството се представлява от изпълнителните директори Сезяр Османова Февзи и Стойка Младенова Апостолова само заедно; Председателят на Съвета на директорите Милен Георгиев Марков и изпълнителния директор Сезяр Османова Февзи само заедно; Председателят на Съвета на директорите Милен Георгиев Марков и изпълнителния директор Стойка Младенова Апостолова само заедно.

Акциите на Дружеството не са регистрирани на Българска фандова борса – София.

Към 31 декември 2020 г. средносписъчният брой на персонала е 25 служители.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2019 г.), освен ако не е посочено друго.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

През отчетния период дейността на Дружеството беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

Ефект от Covid-19 върху финансовия отчет през 2020 г.

Пандемията от коронавирус и последвалите внезапни ограничения и карантинни мерки предизвикаха сериозни проблеми пред функционирането на реалната икономика в световен мащаб. Глобалните и регионалните финансови пазари отчетоха силни спадове през март 2020 г., което доведе до спад на стойността на инвестициите на Дружеството състоящи се от финансови активи, които се отчитат последващо по справедлива стойност.

По отношение на застрахователната дейност Дружеството запази позициите си в областта на застраховки „Заболяване“ и „Злополука“ без съществени изменения. Спадът на brutния премиен приход през 2020 г. като цяло е едва 2.4%, а разходите за застрахователни обезщетения се покачиха с 3% спрямо 2019 г. Както беше отбелязано по-горе, най-мощният и негативен ефект от пандемията от коронавирус беше свързан с резките колебания и спадове на цените на фондовите пазари. В резултат на своевременните мерки на Дружеството, не бяха

отбелязани загуби, но реализираните печалби от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване бяха с 29% по-ниски от миналата година, а печалбите от продажби на тази категория финансови инструменти бяха с 80% по-малко спрямо 2019 г.

Влиянието на пандемията от коронавирус се усети и по отношение на персонала на Дружеството. Бяха взети бързи и решителни мерки, свързани с хигиената и безопасността на персонала, без това да повлияе на обслужването на застрахованите лица.

През 2020 г. благоприятен ефект за Дружеството имаше намалението на застрахователните резерви с 496 хил. лв. спрямо предходния период, дължащо се основно на намаление в резерва за предстоящи плащания, поради изплащане през периода на предявени през предходни периоди претенции.

Действащо предприятие

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на финансовия отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Докато някои държави започнаха да облекчават ограниченията, отпускането на мерките става постепенно в България при несигурност за удължаване на мерките за неопределени бъдещи периоди. Пандемията освен това доведе до значителна волатилност на финансовите и стокните пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обявиха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

В тези условия ръководството на Дружеството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Към 31 декември 2020 г. капиталовите средства на Дружеството са в съответствие с всички минимални регулаторни изисквания и ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2020 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2020 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСС 1 и МСС 8 (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г. приети от ЕС
- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството, с изключение на МСФО 17 Застрахователни договори.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Новите стандарти и изменения са, както следва:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС

Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС

Отлага се датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години, стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., и променя на датата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори за прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти, така че застрахователните дружества задължително да прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС

Предложените изменения разглеждат въпроси, които биха могли да засегнат финансовото отчитане след реформата на лихвения процент, включително замаяната му с алтернативни референтни лихвен индекси. Фаза 2 от проекта адресира въпроси, свързани със заместването на лихвените индекси, което от своя страна би повлияло на финансовото отчитане, когато съществуващ лихвен индекс бъде отменен или заменен с друг.

МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход.

Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа за действащо дружество.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

С цел постигане на представяне във финансовия отчет, даващо по-уместна информация за ефекта от операции и други събития или условия върху финансовото състояние на Дружеството, отчетът за финансовото състояние е представен по различен начин в сравнение с финансовия отчет за 2019 г. Промяната се отнася до подредбата на активите и пасивите на база на ликвидност. Промяната касае единствено начина на представяне на позиции от отчета за финансовото състояние и не се отнася до начина на тяхното оценяване.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си („функционална валута“). Финансовите отчети на Дружеството са изготвени в български лева (лв). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Валутният борд в България е въведен на 1 юли 1997 г. в изпълнение на препоръките на Международния Валутен Фонд (МВФ) и първоначално стойността на българския лев бе фиксирана към стойността на германската марка в съотношение 1:1. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи от застрахователни услуги

Приходите включват предимно приходи от предоставяне на застрахователни услуги. Премийният приход от застраховане е представен в пояснение 0.

Признаването като приход на премиите по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице за целия период на покритие, която застрахователят има право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период. Срещу признатите като приход застрахователни премии съгласно застрахователния технически план се формират застрахователни резерви, които в достатъчна степен да поемат съответните рискове по предлаганите застраховки.

4.5. Други приходи

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходът от продажба на активи се признава, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.6. Разходи

Аквизационните разходи се признават като разходи на застрахователя за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер като разход през отчетния период, в който са извършени. Отнасят се пропорционално на признатия премиен приход по съответния договор.

Разходите за изплатени обезщетения се признават за периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите свързани с оценка на дължимото обезщетение (ликвидационни разходи), намалени с приходите от упражняване на регресни права, коригирани с изменението на резерва за предстоящи плащания.

Разходи за възнаграждение на агенти и брокери се начисляват за периода, за който се отнася съответния премиен приход.

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.8. Нематериални активи

Нематериалните нетекущи активи се оценяват първоначално по себестойност. В случаите на самостоятелно придобиване те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнескомбинация, себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално

предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2-10 години
- Лицензи 7 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Административни разходи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Машины, съоръжения и оборудване

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Машините, съоръженията и оборудването, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини, съоръжения и оборудване се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Компютри 2 години
- Транспортни средства 4 години
- Стопански инвентар 7 години
- Подобрения на наети активи 10 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за всеобхватния доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Лизинг

4.10.1. Наети активи

Дружеството като лизингополучател

Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране; или
- използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Дружеството и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Отчитане на лизинговите договори, по които Дружеството е лизингодател

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг. Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Дружеството може да реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг на инвестиционните си имоти. Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други – на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера

и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

4.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансов актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.13.1 Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- парични средства
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Нетна печалба/(загуба) за финансови активи държани за търгуване“, и на ред Финансови активи на разположение за продажба, печалби/(загуби) за текущата година в другия всеобхватен доход, с изключение на

загубата от обезценка на вземания по застрахователни операции, която се представя на ред „Други застрахователни и презастрахователни разходи, нетно“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива.

Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя въз основа на пазарните цени към края на месеца или по други приложими методи, за всеки финансов инструмент.

4.13.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и задължения по репо сделки.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Други финансови позиции“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.13.3. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Дружеството. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за финансовото състояние, когато Дружеството получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Дружеството взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за финансовото състояние. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.14. Материални запаси

Материалните запаси включват бланки под строга отчетност, дребен стопански инвентар, рекламни материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването им и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

4.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба. В съответствие с изискванията на МСС 12 не се признават отсрочени данъци във връзка с репутация, временни разлики, свързани с акции в дъщерни дружества и съвместно контролирани предприятия, ако обратното проявление на тези разлики може да бъде контролирано от Дружеството и е вероятно, че обратното проявление на тези разлики няма да се случи в близко бъдеще. Съществуващи данъчни загуби се оценяват по отношение на налични критерии за признаване във финансовите отчети преди да бъде отразен актив по отсрочени данъци. Такъв се признава, когато съществува вероятност за реализирането му посредством бъдещи данъчни печалби.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.24.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

За определяне на размера на активите и пасивите по отсрочени данъци се прилагат данъчни ставки, които се очаква да бъдат валидни през периода на тяхната реализация.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.16. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.17. Застрахователна дейност

Дружеството прилага МСФО 4 Застрахователни договори. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Дружеството е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.18. Застрахователни договори

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Дружеството. Приема се, че

съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Дружеството да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за периода.

4.19. Застрахователни резерви

Застрахователните резерви се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Дружеството чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила. Застрахователните резерви се посочват в отчета за финансовото състояние на Дружеството в брутен размер. Когато застраховането се извършва в чуждестранна валута, в същата валута се създават и резервите за него. Застрахователните резерви, заделени през предходния отчетен период, се посочват като приход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода – като разход за заделени резерви в отчета за всеобхватния доход.

Видовете застрахователни резерви са заделени съгласно Кодекса за застраховане и Наредба № 53 за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд на Комисията за финансов надзор.

В съответствие с чл. 47 от Наредба № 53 за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд на Комисията за финансов надзор, Дружеството е задължено да заделя следните застрахователни резерви:

- Пренос – премиен резерв;
- Резерви за неизтекли рискове;
- Резерв за предстоящи плащания;
- Запасен фонд;

Запасният фонд се образува за покриване на очаквани неблагоприятни отклонения в плащанията на дружеството по предлаганите застраховки. Запасният фонд се образува чрез прилагането на статистически методи в размер, който осигурява изравняване на бъдещите колебания в нетната квота на щетите по съответния вид застраховка. Заделянето на запасен фонд не е задължителен (чл. 61, ал. 2 от Наредба № 53)

Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователните договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Резервът трябва да отчита всички известни фактори и обстоятелства, които влияят на крайната стойност на плащанията. Резервът за предстоящи плащания включва:

- предявени, но неизплатени претенции;
- възникнали, но непредявени претенции;
- разходите за уреждане на претенциите.

При определяне на резерва не се извършва дисконтиране или намаления в резултат на определяне на настоящата стойност на претенции, които се очаква да бъдат платени в бъдеще. Резервът за предстоящи плащания във връзка с предявени но неизплатени претенции се определя по метода „Претенция по претенция“ за всяка една предявена, но неизплатена към края на отчетния период претенция, както и разходите, които предстоят да бъдат извършени по уреждането на тези претенции. Резервът за възникнали, но непредявени претенции включва размера на непредявените претенции по събития, възникнали преди края на отчетния период, както и размера на претенциите, които могат да бъдат възобновени.

За да покрие претенциите и административните разходи, които се очакват да възникнат по

съответния застрахователен договор след края на отчетния период, е образуван **пренос-премийен резерв**. Този резерв включва частта от премийния приход по договорите, действащи към края на отчетния период, намален с фактическите аквизиционните разходи, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор.

Размерът на резерва се определя по метода „на точната дата“ – частта от премията, която се пренася за следващия отчетен период, се определя в зависимост от датата, на която договорът влиза в сила, и датата на изтичането на срока му; премията се умножава с коефициент на разсрочване, получен като съотношение между броя на дните, през които договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период, разделен на срока на договора, изразен в брой дни. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на базата за признаване на премийния приход в годишния отчет на дружеството.

Резервът за неизтекли рискове се образува за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор, за да се покрият плащания и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишат образувания пренос-премийен резерв. Съгласно чл. 85, ал. 3 от Наредба № 53 за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд тази необходимост се определя при отрицателен резултат за последните три години по формулата от Приложение № 6 от Наредбата. По застраховка по раздел II, буква А, т. 10.1 от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането този резерв се образува при първия отрицателен резултат от Приложение № 6 от Наредбата.

Резервът за бонуси и отстъпки се образува за посрещане на задълженията за плащане на суми, предназначени за осигурени и за трети ползващи лица, под формата на бонуси и отстъпки, произтичащи от развитието на риска.

4.20. Адекватност на резервите

Периодично актюерът на Дружеството прави оценка дали образуваните резерви са достатъчни, за да покрият очакваните бъдещи плащания. Съгласно изискванията на нормативната уредба стойността на заделените технически резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни, сигурни и доходностни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание бъдещите парични потоци, свързани с плащане на обезщетения, разходи и приходи от премии.

При извършването на тези тестове, се използват оценки за бъдещите парични потоци по застрахователните договори и за разходите по изплащане на обезщетения, административни разходи. Всяка негативна разлика се признава в отчета за доходите чрез начисляване на провизия за загуби, произтичащи от тестове за достатъчност на застрахователните резерви (провизия за неизтекли рискове).

4.21. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервите включват законовите резерви, общи резерви, резерви свързани с финансови активи на разположение за продажба, целеви резерви и допълнителни резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсации с акции, или с дялове от собствения капитал.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.23. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

Дружеството заделя резерв за възникнали и предявени претенции.

4.24. Значими преценки, приблизителни оценки и предположения на ръководството при изготвяне на финансовия отчет

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква прилагането на приблизителни оценки и предположения, които влияят значително върху отчетените активи и пасиви, оповестяването на условни активи и пасиви към датата на изготвяне на финансовите отчети, както и отчетените приходи и разходи за отчетния период. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

4.24.1 Принцип на действащо предприятие

Дружеството осъществява застрахователна дейност в силно нормативно регулирана среда. Към 31 декември 2020 г. капиталовите средства на Дружеството са в съответствие с всички минимални регулаторни изисквания. Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19.

4.24.2 Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.24.3 Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

За лизинг на офис помещения обикновено следните фактори са най-подходящи:

- значителни санкции за прекратяване (или за неудължаване), обикновено дружеството е сигурно, че ще удължи (или няма да прекрати).
- Ако се очаква подобрения на лизинговите права да имат значителна остатъчна стойност, обикновено дружеството с разумна сигурност ще удължи срока на договора (или няма да прекрати прекрати).
- В други случаи Дружеството преразглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

Повечето опции за удължаване на договорите за офиси и превозни средства не са включени в лизинговите задължения, тъй като дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса.

4.24.4 Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Дружеството не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

4.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2019 г.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.25.1. Обезценка на нетекущи активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи. Както е оповестено в пояснения 2 и 34 Събития след края на отчетния период, ръководството на Дружеството счита, че влиянието на пандемията Covid-19 върху бизнеса и световните пазари е възможно да бъде негативно и в бъдеще. Това от своя страна би могло да ограничи възможността му да реализира дейността си и своите бизнес проекти, което от своя страна би могло да повлияе на балансовите стойности на отчетените от Дружеството нетекущи активи.

4.25.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.25.3. Справедлива стойност на финансови активи

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници, в т.ч. и допускания свързани с развитието на финансовия пазар в условията на пандемията от коронавирус Covid-19, която доведе до волатилност и несигурност в очакванията на участниците на пазара. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.25.4. Справедлива стойност на инвестиционни имоти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници, в т.ч. и допускания свързани с развитието на пазара на недвижими имоти в условията на

пандемията от коронавирус Covid-19, която доведе до волатилност и несигурност в очакванията на участниците на пазара. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.25.5. Измерване на очакваните кредитни загуби от обезценка на вземания

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). При преценката за очаквани кредитни загуби са взети предвид фактори, свързани с договорните взаимоотношения с контрагентите, установените търговски практики за плащане, действителните и потенциални ефекти от пандемията от Covid-19 върху финансовото състояние на контрагентите към момента на анализа и като очаквания за бъдещето.

4.25.6. Значими счетоводни преценки и допускания при формирането на застрахователните резерви

Преценките и допусканията се преразглеждат периодично и са базирани на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които са възможни предвид текущите обстоятелства, прави се анализ също така доколко може да се разчита на преценките и допусканията.

Ръководството прави преценки и допускания отнасящи се за бъдещето. В резултат на това, направената счетоводна преценка, по дефиниция, рядко ще съвпада със свързаните реални резултати. Преценките и допусканията, за които съществува значителен риск причинят значими корекции в балансовите стойности на активите и пасивите в следващата финансова година са представени както следва:

Естеството на застрахователния бизнес изисква употребата на счетоводни преценки и допускания, за да се определят вероятните/очакваните щети и свързаните с тях разходи за Дружеството по застрахователни договори, в сила към датата на отчета за финансовото състояние. Оценката на щетите се разглежда периодично и осъвременява при набрана нова информация.

Застрахователните задължения се осчетоводяват на базата на натрупаната информация и на база статистически и емпирични оценки. Въпреки това действителните разходи, може да се различават от оценката. Претенциите и разходите по тях са трудно прогнозируеми, поради съществуващи множество обстоятелства, влияещи върху тях

5. Нематериални активи

Нематериалните активи на Дружеството включват придобити софтуерни продукти и лицензи за извършване на застрахователна дейност. Балансовата им стойност за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин:

	Лицензи хил. лв.	Софтуер хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2020 г.	31	465	496
Салдо към 31 декември 2020 г.	31	465	496
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2020 г.	(29)	(253)	(282)
Начислена амортизация	(2)	(24)	(26)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(31)	(277)	(308)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	-	188	188

	Лицензи хил. лв.	Софтуер хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2019 г.	31	465	496
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>31</u>	<u>465</u>	<u>496</u>
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2019 г.	(24)	(230)	(254)
Начислена амортизация	(5)	(23)	(28)
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>(29)</u>	<u>(253)</u>	<u>(282)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	<u>2</u>	<u>212</u>	<u>214</u>

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за всеобхватния доход на редове Аквизиционни разходи и Административни разходи.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машини и оборудване на Дружеството включват компютърна и офис техника, транспортни средства, офис обзавеждане и подобрения на нает актив. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Актив с право на ползване	Подобрение на нает актив	Компютърно оборудване и стопански инвентар хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2020 г.	688	63	86	33	870
Новопридобити активи	9	-	2	16	27
Салдо към 31 декември 2020 г.	<u>697</u>	<u>63</u>	<u>88</u>	<u>49</u>	<u>897</u>

Амортизация					
Салдо към 1 януари 2020 г.	(70)	(7)	(50)	(33)	(160)
Начислена амортизация	(71)	(6)	(11)	(1)	(89)
Салдо към 31 декември 2020 г.	<u>(141)</u>	<u>(13)</u>	<u>(61)</u>	<u>(34)</u>	<u>(249)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	<u>556</u>	<u>50</u>	<u>27</u>	<u>15</u>	<u>648</u>

	Актив с право на ползване	Подобрение на нает актив	Компютърно оборудване и стопански инвентар хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	63	83	33	179
Ефект от МСФО 16 Лизинг	688	-	-	-	688
Новопридобити активи	-	-	3	-	3
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>688</u>	<u>63</u>	<u>86</u>	<u>33</u>	<u>870</u>

Амортизация					
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	(1)	(40)	(33)	(74)
Начислена амортизация	(70)	(6)	(10)	-	(86)
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>(70)</u>	<u>(7)</u>	<u>(50)</u>	<u>(33)</u>	<u>(160)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	<u>618</u>	<u>56</u>	<u>36</u>	<u>-</u>	<u>710</u>

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за всеобхватния доход на редове Аквизиционни разходи и Административни разходи.

Дружеството няма договорно задължение за закупуване на активи.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Активите с право на ползване са включени в нетната балансова стойност на имоти, машини и съоръжения както следва:

	Сгради
	хил. лв.
Брутна балансова стойност	688
Салдо към 1 януари 2020 г.	9
Новопридобити активи	697
Салдо към 31 декември 2020 г.	
Амортизация	(70)
Салдо към 1 януари 2020 г.	(71)
Амортизация	(141)
Салдо към 31 декември 2020 г.	556
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	

7. Инвестиционни имоти

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари 2020 г.	1 859
Новопридобити активи:	
- чрез покупка	181
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	157
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	2 197

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари 2019 г.	1 859
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	-
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	1 859

Инвестиционните имоти са земя и сграда, намиращи се в кв. Владая, гр. София, както и инвестиционен имот, придобит през 2020 г. в гр.Хисаря. За информация относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2020 г., като са взети предвид проявените и потенциалните ефекти от пандемията от коронавирус Covid-19 върху пазара на недвижими имоти, вижте пояснение пояснение 32. Инвестиционните имоти не са заложили като обезпечение по заеми.

8. Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба, представляват придобити държавни ценни книжа, гарантирани от държавата с номинал 150 хил. лв. и балансова стойност към 31.12.2019 г. в размер на 158 хил. лв. Същите са падежирали през 2020 г.

9. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2020	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Инвестиционни имоти	61	16	77
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(2)	(1)	(3)
Неизползвани данъчни загуби	(7)	-	(7)
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	52	15	67

Отсрочените данъци за сравнителния период 2019 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2019	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Инвестиционни имоти	61	-	61
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(1)	(1)	(2)
Неизползвани данъчни загуби	(7)	-	(7)
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	53	(1)	52

Всички отсрочени данъчни активи (включително данъчни загуби и други данъчни кредити) са включени в отчета за финансовото състояние.

Измененията в отсрочените данъчни пасиви са признати в печалбата за периода. За повече информация относно разходите за данъци на Дружеството вижте пояснение 0.

10. Финансови активи държани за търгуване

Финансовите активи държани за търгуване представляват основно инвестиране на застрахователните резерви и собствени средства в акции, издадени от търговски дружества и дружества със специална инвестиционна цел, приети за търговия на фондова борса и в държавни ценни книжа, издадени и гарантирани от Република България.

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Акции	6 746	5 874
Държавни ценни книжа	2 456	2 469
Корпоративни облигации	132	131
Колективни инвестиционни схеми	3	3
Финансови активи държани за търгуване	9 336	8 477

Справедливата стойност на инвестициите на Дружеството се определя на база пазарни котировки на цената на финансовите инструменти към датата на отчета, без в нея да се включват разходите по осъществяването на сделката. Акции включват както публично търгувани на Българска фондова борса – София, така и акции, за определянето на справедливата стойност на които е използвана техника за оценка. Корпоративните облигации, притежавани към 31 декември 2020 г. включват както публично търгувани на Българска

фондова борса – София, така и корпоративните облигации, за определянето на справедливата стойност на които е използвана техника за оценка метод на дисконтираните парични потоци. Дяловете в Колективни инвестиционни схеми се оценяват на база на последно публикуваната цена на обратно изкупуване. Печалбите и загубите, възникнали в резултат последваща оценка по справедлива стойност, са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалби/(загуби) за финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно“.

Тъй като финансовите пазари са много волатилни в условията на пандемията от коронавирус Covid-19, възможно е борсовите котировки, използвани за оценка на финансовите активи държани за търгуване към 31 декември 2020 г. да са значително различни от текущите пазарни цени. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на Дружеството, които във финансов отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Към 31 декември 2020 г. държавните ценни книжа имат справедлива стойност 2 456 хил. лв. (2019 г.: 2 469 хил. лв.), като печалбите и загубите, възникнали в резултат от последваща оценка по справедлива стойност, също са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалби/(загуби) за финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно“.

Към 31 декември 2020 г. Дружеството има действаща банкова гаранция в „Централна кооперативна банка“ АД в размер на 1 173 хил. лв. (600 хил. евро) в полза на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) с падеж 15 април 2026 г. В тази връзка към 31 декември 2020 г. са предоставени като обезпечение държавни ценни книжа със справедлива стойност в размер на 1 727 хил. лв. (2019 г.: 1 716 хил. лв.).

Към 31 декември 2020 г. Дружеството е страна по договори за репо на ценни книжа. В тази връзка към 31 декември 2020 г. са предоставени като обезпечение държавни ценни книжа със справедлива стойност в размер на 562 хил. лв. (2019 г.: 583 хил. лв.).

11. Вземания по застрахователни договори

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Вземания за начислени премии по застрахователни договори, брутна сума	1 604	1 541
Обезценка	-	(7)
Вземания по застрахователни договори	<u>1 604</u>	<u>1 534</u>

При преценката за очаквани кредитни загуби към 31 декември 2020 г. са взети предвид фактори, свързани с договорените срокове и условия за плащане с клиентите, проявените и потенциални ефекти от пандемията от Covid-19 върху финансовото състояние на контрагентите към момента на анализа и върху очакванията за бъдещето.

12. Други вземания

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Предоставени гаранции	9	9
Надвнесени местни данъци	4	-
Предплатени разходи и разходи за бъдещи периоди	3	3
Вземания за дивиденди	3	3
Предоставени аванси	-	7
Други	1	-
Други вземания	<u>20</u>	<u>22</u>

13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Парични средства по разплащателни сметки и в брой в:		
- български лева	103	569
- щатски долари	6	7
- евро	19	25
Краткосрочни депозити:		
- щатски долари	29	31
Пари и парични еквиваленти	<u>157</u>	<u>632</u>

14. Собствен капитал

14.1. Акционерен капитал

Акционерният капитал се състои от 9 000 000 (седем милиона) броя обикновени, налични, поименни акции с номинална стойност в размер на 1 (един) лев за акция.

Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2020 Брой акции	2019 Брой акции
Издадени и напълно платени акции:		
в началото на годината	9 000 000	7 000 000
Емисия на акции	-	2 000 000
Акции издадени и напълно платени към 31 декември са:	<u>9 000 000</u>	<u>9 000 000</u>

14.2. Други резерви

Всички суми са в хил. лв.	Законови резерви	Преоценъчен резерв	Целеви резерви	Резерв от бизнес-комбинации	Общо
Салдо към 1 януари 2019 г.	94	9	2 000	(1 077)	1 026
Промяна в справедливата стойност на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(7)	-	-	(7)
Формиране на резерви	13	-	-	-	13
Емитиране на акционерен капитал	-	-	(2 000)	-	(2 000)
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>107</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>(1 077)</u>	<u>(968)</u>
Промяна в справедливата стойност на финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(2)	-	-	(2)
Формиране на резерви	52	-	-	-	52
Салдо към 31 декември 2020 г.	<u>159</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(1 077)</u>	<u>(918)</u>

На 01.12.2017 г. е осъществено преобразуване чрез вливане на „Токуда Здравно Застраховане“ ЕАД в Застрахователно дружество „Съгласие“ АД. Преобразуването е осъществено въз основа на договор за преобразуване между „Токуда Здравно Застраховане“ ЕАД и Застрахователно дружество „Съгласие“ АД и решение на КФН №1430 – ОЗ от 10.11.2017 г. В резултат на бизнес комбинацията е формиран отрицателен резерв в размер на 1 077 хил лв.

През 2020 г. по решение на ОСА законовите резерви на Дружеството са увеличени с 52 хил. лв. от неразпределената печалба.

15. Застрахователни резерви

Видове застрахователни резерви по видове застраховки	Балансова стойност към 31.12.2020 г. хил. лв.	Балансова стойност към 31.12.2019 г. хил. лв.
Пренос-премиен резерв	1 771	1 661
Заболяване	1 727	1 618
Гражданска отговорност на автомобилистите	3	6
Пожар и природни бедствия, др. щети на имущество	14	13
Злополука	2	2
Обща гражданска отговорност	25	22
Резерв за предстоящи плащания	706	1 137
Заболяване	669	1 094
Гражданска отговорност на автомобилистите	16	17
Пожар и природни бедствия, др. щети на имущество	3	17
Злополука	1	1
Обща гражданска отговорност	17	8
Запасен фонд	4	4
Заболяване	4	4
Резерв за неизтекли рискове	-	176
Заболяване	-	176
Резерв за бонуси и отстъпки	15	14
Заболяване	15	14
Общо	2 496	2 992

Достатъчност на резервите

Към всяка дата на изготвяне на финансови отчети актюерът на Дружеството прави оценка дали общо формираните резерви, са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания.

Тестовите за достатъчност на застрахователните резерви по застрахователните договори, обхващат резерва за предстоящи плащания и паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения и оперативните разходи на Дружеството, които се очаква възникнат след края на отчетния финансов период.

Пренос-премиен резерв

За да покрие претенциите и административните разходи, които се очакват да възникнат по съответния застрахователен договор след края на отчетния период, е образуван пренос-премиен резерв. Този резерв включва частта от премиения приход по договорите, действащи към края на отчетния период, намален с фактическите аквизационните разходи, таксите и отчисленията, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор

1. Приложен метод – метода „на точната дата“ – частта от премията, която се пренася за следващия отчетен период, се определя в зависимост от датата, на която договорът влиза в сила, и датата на изтичането на срока му; премията се умножава с коефициент на разсрочване, получен като съотношение между броя на дните, през които договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период, разделен на срока на договора, изразен в брой дни.
2. База за изчисляване – съответства на базата за признаване на премиения приход в годишния отчет на дружеството. В случаите на отчетените като приход, но неполучени премии, пренос-премиеният резерв включва премиения приход по договорите, действащи към края на отчетния период, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата на покритие на договорите.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователните договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Резервът трябва да отчита всички известни фактори и обстоятелства, които влияят на крайната стойност на плащанията. Резервът за предстоящи плащания включва:

- предявени, но неизплатени претенции;
- възникнали, но непредявени претенции;
- разходите за уреждане на претенциите.

При определяне на резерва не се извършва дисконтиране или намаления в резултат на определяне на настоящата стойност на претенции, които се очаква да бъдат платени в бъдеще.

1. Резерв за предявени, неизплатени претенции

Стойността на резерва е определена по метода „Претенция по претенция“, като е резервирана всяка една предявена, но неизплатена към края на отчетния период претенция, както и разходите, които предстоят да бъдат извършени по уреждането на тези претенции.

2. Резерв за възникнали, но непредявени претенции

По застраховка „Заболяване“, съставляваща 97.43% от премиения приход, Дружеството разполага с данни за изплатените и предявени претенции за достатъчно продължителен период, обхващащ пълния цикъл от развитие на претенциите. Стойността на резерва към 31.12.2020 г. е изчислена по верижно-стълбов метод на база триъгълник на предявените претенции с месечни периоди на развитие на претенциите по събития, настъпили през последните три години – от 1.1.2018 г. до 31.12.2020 г. Здравните застраховки се характеризират с къс период между настъпване на събитието, предявяване на претенцията и нейното уреждане, поради което тригодишния период, на който са базирани изчисленията обхваща пълния цикъл от развитие на претенциите.

По застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, стойността на резерва е определена на база описания в чл. 92, ал. 11 и следващите от Наредба № 53 метод, базиран на дела на дружеството в застрахованите общо за българския пазар МПС и пазарната стойност на непредявените претенции, определена по агрегирани за всички застрахователи, извършващи застраховката, данни. Методът е одобрен от КФН с Решение № 139-ОЗ от 19.03.2021 г. Стойността на резерва е изчислена като пазарният дял по отделни групи МПС е умножен по общия за пазара очакван размер на непредявените претенции за съответната рискова група.

По останалите видове застраховки – „Пожар и природни бедствия“, „Злополука“ и „Обща гражданска отговорност“, за изчисление на резерва за възникнали, но непредявени претенции Дружеството използва метод, базиран на стойността на коефициента на щетимост. По горните видове застраховки ЗД „Съгласие“ АД извършва дейност след 2014 г. Поради малкия обем на реализираните премии, информацията не е достатъчно надеждна и резерва е изчислен по процента от премиен приход и спечелена премия одобрен от КФН с Решение № 107-ОЗ от 02.03.2021 г.

Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове се образува за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор, за да се покрият плащания и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишат образувания пренос-премиен резерв. Съгласно чл.85, ал.3 от Наредба №53 за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд тази необходимост се определя при отрицателен резултат за последните три години по формулата от Приложение № 6 от Наредбата. По застраховка по раздел II, буква А, т. 10.1 от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането този резерв се образува при едногодишен отрицателен резултат от

Приложение № 6 от Наредбата. Към 31 декември 2020 г. не е заделен такъв резерв, защото резултата по Приложение № 6 от Наредбата е положителен за всички застраховки.

16. Възнаграждения на персонала

16.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за заплати	(656)	(686)
Разходи за социални осигуровки	(88)	(93)
Общо	(744)	(779)

Разходите за провизии за пенсии са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове Аквизационни разходи и Административни разходи.

16.2. Задължения към персонала и осигурителни институции

Задълженията свързани с персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения по неизползвани отпуски	14	11
Задължения за социално и здравно осигуряване	17	20
Общо	31	31

Текущите задължения към персонала, в размер на 14 хил. лв. представляват задължения за неизползвани отпуски начислени на наети по трудов договор физически лица и договори за управление и контрол.

17. Задължения по лизингови договори

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	509	566
Задължения по лизингови договори – текуща част	65	62
Задължения по лизингови договори	574	628

Дружеството наема офис сграда. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Дружеството) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Дружеството класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (вижте пояснение 6).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Дружеството, освен ако Дружеството има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Дружеството да продава или залага наетите активи като обезпечение.

През 2020 г. в резултат от пандемията от коронавирус Covid-19 не са възникнали съществени промени и договорености свързани с договорите за лизинг на Дружеството.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания	83	83	83	83	83	236	654
Финансови разходи	(18)	(16)	(14)	(11)	(9)	(11)	(80)
Нетна настояща стойност	65	67	70	72	75	226	574

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Дружеството е избрало да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември 2020 г. е 83 хил. лв. (100 хил. лв. с ДДС).

Допълнителна информация за видовете активи с право на ползване е представена в пояснение 6.

18. Задължения по договори за репо на ценни книжа

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Главница по договор за репо на ценни книжа с ЦКБ АД	531	546
	531	546

19. Търговски и други задължения

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към доставчици на стоки и услуги	14	9
Задължения към застрахователни агенти и брокери	86	92
Данък върху доходите на физически лица	8	8
Данък върху застрахователните премии	30	28
Други задължения към бюджета и ведомства	1	1
Други	-	5
Общо	139	143

20. Премииен приход

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Брутни записани премии	4 050	4 128
Отписани премии	(227)	(212)
Премииен приход	3 823	3 916

Относителният дял на основните видове застраховки в застрахователния портфейл на Дружеството по размер на брутни записани премии за 2020 г. и 2019 г. е както следва:

Видове застраховки	2020		2019	
	Премиен приход хил. лв.	Относителен дял в %	Премиен приход хил. лв.	Относителен дял в %
Заболяване	3 946	97.43	4 025	97.50
Злополука	7	0.17	8	0.19
Гражданска отговорност на автомобилистите	4	0.10	14	0.34
Пожар и природни бедствия, др. щети на имущество	43	1.06	39	0.95
Обща гражданска отговорност	50	1.24	42	1.02
Общо	4 050	100	4 128	100.00

По отношение на застрахователната дейност Дружеството запази позициите си в областта на застраховки „Заболяване“ и „Злополука“ без съществени изменения. Спадът на brutния премиен приход през 2020 г. като цяло е едва 2.4% спрямо същия показател за 2019 г.

Дружеството регистрира спад с 2% на премиения приход по застраховка „Заболяване“ спрямо предходния период. Развитието на епидемиологичната обстановка в страната не оказва съществено въздействие върху реализирания премиения приход по застраховка „Заболяване“. Само две компании, клиенти на дружеството, като мотив за отказ посочиха неблагоприятното въздействие върху техния бизнес на развиващата се епидемия от Covid-19. Общата стойност на тези два застрахователни договора е в размер на 52 хил. лв.

21.Застрахователни суми и обезщетения

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Изплатени претенции	(2 708)	(2 607)
Разходи за уреждане на претенции	(149)	(150)
Разходи за участие в положителния финансов резултат	-	(13)
Застрахователни суми и обезщетения, нетно	(2 857)	(2 770)

През 2020 г. и 2019 г. са изплатени следните обезщетения по видове застраховки:

Видове застраховки	2020		2019	
	Изплатени претенции хил. лв.	Относителен дял в %	Изплатени претенции хил. лв.	Относителен дял в %
Заболяване	(2 707)	99.96	(2 606)	99.96
Гражданска отговорност на автомобилистите	(1)	0.04	(1)	0.04
Общо	(2 708)	100	(2 607)	100

22.Промяна в застрахователни резерви, нетно

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от освободени застрахователни резерви	33 897	31 530
Разходи за заделени застрахователни резерви	(33 401)	(32 059)
Общо	496	(529)

23. Аквизационни и административни разходи

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Административни разходи	(942)	(1 032)
Аквизационни разходи	(313)	(303)
Общо	(1 255)	(1 335)

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за материали	(12)	(18)
Разходи за външни услуги, в. т.ч.	(347)	(349)
- независим финансов одит	(48)	(48)
- договорни процедури	(43)	(43)
Разходи за персонала	(744)	(665)
Разходи за амортизация	(115)	(91)
Разходи за обезценка на вземания	-	(12)
Други разходи	(37)	(200)
Общо	(1 255)	(1 335)

През 2019 г. и 2020 г. от съвместните одитори освен независимия финансов одит (48 хил.лв.) са предоставяни други услуги по следните ангажименти:

- Договорни процедури по отношение на годишните справки, изготвени съгласно Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд и изискванията на чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането към 31.12.2020 г. (14 хил.лв.) и към 31.12.2019 г. (14 хил.лв.)

- Договорни процедури по отношение на образците с годишни количествени данни по чл. 304, параграф 1, буква "г" от Регламент (ЕС) 2015/35 (справките по Платежоспособност II) към 31.12.2020 г. (29 хил.лв.) и към 31.12.2019 г. (29 хил.лв.).

24. Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Печалба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване	5 773	3 925
Загуба от промяна в справедливата стойност на финансовите активи държани за търгуване	(5 106)	(2 987)
Печалби от сделки с финансови активи държани за търгуване	48	245
Загуби от сделки с финансови активи държани за търгуване	(4)	(13)
Приходи от дивиденди	1	11
Приходи от лихви	75	82
Общо	787	1 263

2020 година беше белязана с волатилност на финансовите пазари в резултат на пандемията от коронавирус Covid-19 и поради това печалбите от операции с финансови активи са значително по-ниски спрямо 2019 г.

25. Други финансови приходи и разходи, нетно

Следните суми са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Положителни валутно курсови разлики	3	4
Отрицателни валутно курсови разлики	(6)	(3)
Разходи за лихви, свързани с договори за репо на ценни книжа	-	(16)
Приходи от лихви по договори за репо на ценни книжа	-	25
Разходи за лихви, свързани с актив с право на ползване	(21)	(22)
Комисиони по сделки с ценни книжа	(8)	(8)
Банкови такси	(7)	(8)
Общо	(39)	(28)

26. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% (2019 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	1 107	517
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(111)	(52)
Данъчен ефект от:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	113	68
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(16)	(16)
Текущ разход за данъци върху дохода	(14)	-
Отсрочени данъчни приходи/(разходи):		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(15)	1
Разходи за данъци върху дохода	(29)	1

Пояснение 8 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

27. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството са членовете на ключовия управленски персонал.

Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

27.1 Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал са, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	185	167
Разходи за социални осигуровки	15	14
Общо възнаграждения	200	181

28. Разчети със свързани лица в края на годината

Задълженията към към свързани лица в края на представените периоди представляват предоставени гаранции от членовете на Съвета на директорите в размер на 27 хил. лв. (2019 г.: 20 хил. лв.), които са с дългосрочен характер.

29. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Дружеството, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Задължения по репо сделки хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2020 г.	546	628	1 174
Парични потоци:			
Плащания по финансов лизинг	-	(62)	(62)
Плащания по репо сделки	(1 086)	-	(1 086)
Постъпления по репо сделки	1 070	-	1 070
Преизчисление на задължения	1	8	9
Начислени лихви	-	21	21
Плащания на лихви	-	(21)	(21)
31 декември 2020 г.	531	574	1 105
	Задължения по репо сделки хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2019 г.	724	688	1 412
Парични потоци:			
Плащания по финансов лизинг	-	(60)	(60)
Плащания по репо сделки	(1 628)	-	(1 628)
Постъпления по репо сделки	1 452	-	1 452
Начислени лихви	14	22	36
Плащания на лихви	(16)	(22)	(38)
31 декември 2019 г.	546	628	1 174

30. Условни активи и условни пасиви

Учредена е банкова гаранция в „Централна кооперативна банка“ АД в размер на 1 173 хил. лв. (600 хил. евро) в полза на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ) с падеж 15 април 2026 г.

31. Рискове, свързани със застрахователната дейност и притежаваните финансови инструменти

Основните рискове, на които Дружеството е изложено са:

- Риск, свързан с разходите по застрахователни договори – риск от загуба когато разходите се различават от очакваното;
- Риск, свързан с възвращаемост от направените инвестиции – риск от загуба когато възвращаемостта на инвестициите се различава от очакваното.

а. Политика на ръководството по отношение управление на застрахователния риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите.

Дружеството е изложено на определени рискове в резултат на извършване на застрахователната си дейност. Политиката използвана от Дружеството за управление на риска е свързана с разработени вътрешни правила за управление на риска, централизирано управление на дейността, лимити и методи на ценообразуване. Към Съвета на директорите е създаден консултативен орган - Комитетът по управление на риска, който се състои от председателя на Съвета на директорите, риск мениджъра и отговорния актюер и чиято основна роля е централизираното управление на риска. Комитетът по управление на риска наблюдава експозицията към рисковете, и съгласува тази експозиция спрямо приетите ограничения за всеки един от тях.

Приоритет на ръководството е осигуряването на краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането на риск. Дружеството управлява застрахователния си риск чрез ограничения на застрахователни лимити, процедурите за одобряване на трансакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методите за ценообразуване и мониторинг на възникващите въпроси.

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството е поемане риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска. Дружеството е изложено на несигурност, свързана с времето и размера на претенциите по договора.

Застрахователният риск е свързан с несигурността на застрахователния бизнес. Рискът по всеки застрахователен договор е възможността да възникне застрахователно събитие и несигурността от размера на претенцията от събитаето. Заради самото естество на даден застрахователен договор, рискът е случаен и поради това непредвидим. Най-съществените компоненти на актюерския риск са рискът на премията и рискът на резерва. Те се отнасят до адекватността на нивата на застрахователната премия и адекватността на застрахователните резерви с оглед застрахователните задължения и капиталовата база. Адекватността се оценява като се вземат предвид спомагателните активи (справедлива и отчетна стойност, чувствителност на валутата и лихвата), промени в лихвените проценти и валутните курсове и развитие на заболяемостта, честотата на ползване на здравните услуги и техните размери, разходите и общите пазарни условия.

Дружеството използва няколко метода за оценка и контрол на застрахователните рискове както за индивидуалните видове застрахователните рискове, така и за общите рискове. Тези методи включват модели за измерване на вътрешния риск, анализи на чувствителността, сценарийни анализи и стрес тестове. Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни договори.

Основният риск се състои в това, честотата и размера на претенциите да бъдат по-големи от очакваните. Застрахователните събития са произволни по своята природа и действителният брой и мащаб на събитията през всяка една година може да варира от очакваните, изчислените чрез обичайните статистически техники.

Подписвачески риск е рискът от загуба или неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на неподходящи допускания по отношение на формирането на цена на застрахователните премии и резервите.

Подписваческият риск е най-силно изразен в началото на периода на предлагане на нов продукт. Съзнавайки това Дружеството провежда консервативна политика на стриктно спазване на ценовите параметри и избягване на допълнителни отстъпки и специални условия. За контрол на подписваческия риск в дружеството предприема активни мерки, като ограничаването на риска с въведено самоучастие на застрахованите лица и предлагане на разумни лимити на отговорност.

Бизнес риска е риск, свързан с неизвестността на бъдещите приходи и разходи на Дружеството. Обуславя се в най-голяма степен от конкурентната среда и промените на пазара и отразява възможността за намаляване на печалбата в резултат на промяна на обема на бизнеса, промяна на пазарните цени и нивото на разходите. Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Дружеството са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

i. Процес на уреждане на щети

Следващата таблица показва средния размер на изплатените претенции по видове застраховки:

2020 г.	Сума на претенции, лв.	Брой претенции	Средна претенция през 2020 г., лв.
Видове застраховки			
Злополука	-	-	-
Заболяване	2 706 982	5 902	459
Гражданска отговорност на автомобилистите	742	1	742
Общо	2 707 724	5 903	459

2019 г.	Сума на претенции, лв.	Брой претенции	Средна претенция през 2019 г., лв.
Видове застраховки			
Злополука	2 584	3	861.33
Заболяване	2 603 142	7 279	357.62
Гражданска отговорност на автомобилистите	1 147	2	573.50
Общо	2 606 873	7 284	357.89

ii. Концентрация на риск

Дружеството се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол ръководител на дирекция „Вътрешен контрол“ извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от дирекция „Вътрешен контрол“ в сътрудничество с актюерите и ръководството на Дружеството.

iii. Платежоспособност

Размерът на капиталовото изискване за платежоспособност и на минималното капиталово изискване е определен както следва:

Показател	2020 г.	2019 г.
Коефициент на покритие на КИП (капиталово изискване за платежоспособност)	156%	141%
Коефициент на покритие на МКИ (минимално капиталово изискване)	134%	117%

b. Политика на ръководството по отношение на управлението на рискове, свързани с финансови инструменти

Съгласно изискванията на Кодекса за застраховането Дружеството следва да инвестира застрахователните си резерви в активи и в съответствие с утвърдени лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство.

Спецификата при управлението на финансовия портфейли на Дружеството извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Дружеството е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвения процент и цените на активите, придобити като резултат от инвестиционната дейност на Дружеството.

Управлението на риска се осъществява от дирекция „Вътрешен контрол“ в сътрудничество с акционерите и ръководството на Дружеството. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на риск.

Най-значимите рискове, на които е изложено Дружеството, са изброени по-долу. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 31.4.

i. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички изменения в цените се отразяват директно в отчета за всеобхватния доход.

Притежаваните от Дружеството финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на застрахователното законодателство. За намаляване на пазарния риск Дружеството се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

Covid-19 епидемия се превърна в една от основните заплахи за световната икономика и финансовите пазари през 2020 г. Опасенията и страховете, свързани с разпространението на вируса Covid-19 и неговото въздействие върху глобалната икономика, се отразиха негативно върху инвеститорските настроения, което от своя страна доведе до рязък спад на цените на финансовите инструменти на основните пазари. Стресът на финансовите пазари бе повлиян от глобалната несигурност, която се увеличаваше все повече и повече.

Извършена е преценка при разглеждане на въздействието, което пандемията на коронавирус (COVID-19) е оказала или може да има върху Дружеството въз основа на известната информация. Това съображение се разпростира върху дейността по управлението на инвестициите и дейността на Дружеството, свързано с нарастване на редица пазарни рискове – ценови риск, кредитен риск, ликвиден риск и други както и отчетени негативни ефекти върху финансовите показатели на Дружеството вследствие намаление в стойността на активите поради временния спад в справедливата стойност на финансовите му активи.

За избягване на риска от концентрация, Дружеството се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на застрахователните резерви.

Валутен риск

Валутният риск е риск от негативното влияние на колебания в преобладаващите валутни курсове върху финансовото състояние и паричните потоци на Дружеството. Дружеството е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на финансовия отчет, Република България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс на еврото спрямо лева (1 евро = 1.95583 лв.), за което вероятността към края на 2020 год. е изключително малка.

Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от Дружеството, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

Валутната структура към 31.12.2020 год. на портфейла от активи е както следва:

№	Фонд	Активи деноминирани в лева	Активи деноминирани в евро	Активи деноминирани в долари
1	ЗД „Съгласие“	81,66%	18,09%	0.25%

Основната част от активите на управлявания портфейл продължава да бъде деноминирана в евро или лева, което снижава валутния риск поради обстоятелството, че задълженията на Дружеството са в левове.

Извършените стрес тестове с цените на активите, деноминирани във валута различна от лев показват следното:

	Активи във валута, различна от лев	Валута
Пари по разплащателна сметка (долари)	6 057.21	USD
Депозит	28 761.25	USD
Министерство на финансите	1 831 252.62	EUR
ЦКБ АД	5 862.09	EUR
Балканкар Заря АД	5 874.55	EUR
Interfund Investments	639 407.65	EUR
Пари по разплащателна сметка (евро)	19 159.29	EUR
Общо активи, деноминирани в евро	2 501 556.20	
Общо активи, деноминирани в долари	34 818.46	
Валутен Риск (евро)	45 278.17	
Валутен Риск (долари)	8 704.62	
Валутен Риск (активи)	53 982.78	

31 декември 2020 г.

Излагане на краткосрочен риск

	Щатски долари	Лева	Евро	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в каса и банка	6	103	19	128
Срочни депозити	29	-	-	29
Вземания по застрахователни договори	-	1 604	-	1 604
Общо излагане на риск	35	1 907	19	1 761

31 декември 2020 г.

Излагане на дългосрочен риск

	Щатски долари	Лева	Евро	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	625	1 831	2 456
Корпоративни облигации	-	120	12	132
Акции	-	6 106	639	6 745
Дялове в КИС	-	3	-	3
Общо излагане на риск	-	6 854	2 482	9 336

31 декември 2019 г.

Излагане на краткосрочен риск

	Щатски долари хил. лв.	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Общо хил. лв.
Парични средства в каса и банка	7	569	25	601
Срочни депозити	31	-	-	31
Вземания по застрахователни договори	-	1 534	-	1 534
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	158	-	158
Общо излагане на риск	38	2 261	25	2 324

31 декември 2019 г.

	Излагане на дългосрочен риск			
	Щатски долари хил. лв.	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Общо хил. лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	649	1 820	2 469
Корпоративни облигации	-	120	12	132
Акции	-	5 638	238	5 876
Общо излагане на риск	-	6 407	2 070	8 477

Ценови риск

Основният ценови риск, на който е изложено Дружеството е свързан с инвестициите в ценни книжа. Справедливата стойност на финансовите инструменти се влияе от промени в пазарните цени, което от своя страна рефлектира върху финансовия резултат на Дружеството.

Дружеството измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод – историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение.

Емитент	№ на емисия	Стандартно отклонение за едномесечен период	Стандартно отклонение за тримесечен период	Стандартно отклонение за шестмесечен период
Гроучване и добив на нефт и газ АД	BG1100019022	0.95%	0.84%	1.46%
ЦКБ АД	BG1100014973	1.35%	1.37%	1.40%
ЧЕЗ Електро България АД	BG1100024113	12.55%	9.06%	7.98%
Алкомет АД	BG11ALSUAT14	1.09%	1.58%	1.63%
Химимпорт АД	BG1100046066	1.49%	1.23%	1.12%
Химснаб АД	BG11EMTOAT16	0.00%	3.13%	3.05%
Параходство БРП АД	BG1100100038	2.42%	4.87%	4.15%
КРЗ Одесос АД	BG11KOVABT17	0.48%	1.63%	1.76%
Зърнени храни България АД	BG1100109070	1.94%	2.44%	2.11%
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG1100010104	6.04%	4.07%	3.55%
Сила Холдинг АД	BG1100027983	1.98%	4.67%	3.93%
Варна - Плод АД	BG11VAVAGT15	0.00%	12.48%	9.05%
Явор АД	BG11JVVAAT12	0.00%	0.00%	0.00%
Енемона АД	BG1100042073	-	-	-
Св.Св. Константин и Елена Холдинг АД	BG11SVVAAT11	4.77%	6.03%	5.04%
Уеб Медиа Груп АД	BG1100017059	0.00%	1.56%	1.48%
Инвестор БГ АД	BG1100019048	0.00%	2.17%	1.53%
Регала Инвест АД	BG1100036133	0.32%	0.37%	0.42%
Асенова Крепост АД	BG11ASASBT10	3.11%	6.74%	5.08%
Холдинг Варна АД	BG1100036984	0.61%	0.40%	0.46%
Холдинг Център АД	BG1100080982	4.75%	4.39%	4.10%
Родна земя Холдинг АД	BG1100051983	5.94%	4.56%	9.21%

Емитент	№ на емисия	Стандартно отклонение за едномесечен период	Стандартно отклонение за тримесечен период	Стандартно отклонение за шестмесечен период
Проучване и добив на нефт и газ АД	BG1100019022	0.95%	0.84%	1.46%
Зенит Инвестмънт Холдинг АД	BG1100104980	0.00%	0.00%	74.86%
Петрол АД	BG11PESOB13	11.45%	6.54%	4.92%
Север Холдинг АД	BG1100034989	27221.32%	15610.53%	11039.36%
Био Агро Къмпани АД	BG11POSOAT12	0.00%	0.00%	-
Тексим Банк АД	BG1100001921	0.00%	5.62%	8.02%
Ексклузив Пропърти АДСИЦ	BG1100083069	1.21%	2.28%	2.30%
Актив Пропъртис АДСИЦ	BG1100003059	0.43%	1.44%	2.69%
ЦКБ Рийл Истейт фонд АДСИЦ	BG1100120051	0.51%	1.65%	1.16%
Премиер фонд АДСИЦ	BG1100009064	0.42%	25.38%	23.03%
Фонд за енергетика и енергийни икономии АДСИЦ	BG1100026068	157.20%	91.11%	79.45%
Алтерон АДСИЦ	BG1100111076	0.00%	0.37%	0.30%
Солид Инвест АДСИЦ	BG1100079067	-	-	-
Недвижими Имоти София АДСИЦ	BG1100101089	0.00%	0.00%	0.00%
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	BG1100099065	10.74%	6.11%	4.31%
СМИ Имоти АДСИЦ	BG1100006060	0.00%	6.19%	6.13%
ДФ Куест Вижън	BG9000017079	0.13%	0.29%	0.26%

Направените стрес тестове по отношение на ценовия риск при инвестициите в акции към края на 2020 г. показват следното:

Промяна в цените на акциите от тип I (в %)	39.00%
Промяна в цените на акциите от тип II (в %)	49.00%
Симетрична корекция за м. Декември (в %)	-0.48%
Стойност на инвестицията в акции - тип I (в лв.)	6 728 486.37
Стойност на инвестицията в акции - тип II (в лв.)	20 000.00
Капиталово изискване (акции) (в лв.)	2 599 162.25

Лихвен риск

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Дружеството. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на Дружеството спрямо промени в лихвените равнища.

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Дружеството не са изложени на лихвен риск. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

Дружеството притежава акции, които са търгуеми на Българска фондова борса – София, държавни ценни книжа и корпоративни облигации. Инвестициите са направени в съответствие с нормативните изисквания за инвестиране на застрахователните резерви. В съответствие с политиката на Дружеството не са извършвани специфични хеджиращи дейности във връзка с тези инвестиции.

Дружеството изчислява дюрация и модифицирана дюрация за всеки един дългов инструмент, като по този начин оценява възможните отклонения в цената на инструмента вследствие на промяна в пазарните лихвени равнища. Дюрацията на портфейла от активи към 31 декември 2020 г. 9.23, а модифицираната дюрация е 9.16.

Справка за стойностите на дюрацията на портфейла от ценни книжа с фиксиран доход към 31.12.2020 г.

Дюрация	Дюрация	Модифицирана дюрация
Общо на портфейла от облигации	9.23	9.16
Облигации, деноминирани в евро	12.01	11.92
Облигации, деноминирани в лева	2.36	2.35
Портфейл от български ДЦК	9.58	9.51
Портфейл от български корпоративни облигации	2.78	2.72

Извършените стрес тестове към 31.12.2020 г. с цените на облигациите в управлението на портфейл, показват следното:

31.12.2020 г.	ISIN	Притежа- ван номинал	Цена основен сценарий	Стойност основен сценарий	Цена при реализиране на шок в кривата на доходността	Стойност след шок
		лв.	лв.	лв.	лв.	лв.
Министерство на финансите	BG2040012218	57 000.00	109.10	62 184.17	106.94	60 955.36
Министерство на финансите	BG2040013216	500 000.00	112.27	561 358.38	109.02	545 120.49
Министерство на финансите	XS1208856341	700 000.00	152.41	2 086 629.14	134.95	1 847 558.46
ЦКБ АД	BG2100019137	3 000.00	112.57	6 604.82	109.40	6 419.00
Балканкар Заря АД	BG2100015077	3 575.00	96.95	6 778.70	92.72	6 482.98
Български Еървейз Груп ЕАД	BG2100018188	120 000.00	112.73	135 271.48	109.26	131 114.11

Спред риск

Извършените тестове за промяна в стойността на притежаваните корпоративни облигации при изменение в спредовете между лихвените нива на кривата на доходност показват следното:

31.12.2020 г.	ISIN	Кредитен рейтинг	Пазарна стойност	Модифи- цирана дюрация	Капиталово изискване
ЦКБ АД	BG2100019137	BB	5 862	2.7	723.9
Балканкар Заря	BG2100015077	няма	5 875	4.4	782.4
Български Еървейз Груп ЕАД	BG2100018188	няма	120 036	2.6	9 481.2

31 декември 2020 г.

	Ефективен лихвен %	Лихвоносни активи хил. лв.
Парични средства в каса и банки	от 0% до 0.1%	128
Срочни депозити	0.05%	29
Държавни ценни книжа	от 3.125% до 5%	2 456
Корпоративни облигации на български емитенти	от 3.6% до 4.25%	132
Общо активи		2 745

31 декември 2019 г.	Ефективен лихвен %	Лихвоносни активи хил. лв.
Парични средства в каса и банки	от 0% до 0.1%	601
Срочни депозити	0.05%	31
Държавни ценни книжа	от 3.125% до 5%	2 627
Корпоративни облигации на български емитенти	от 3.6% до 4.25%	132
Общо активи		3 391

Излагането на Дружеството на пазарен риск за промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния му портфейл. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвения процент, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователните резерви се моделират и преглеждат ежемесечно. Цялостната цел на тези стратегии е да ограничат нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвените проценти. Макар че е по-трудно да се измери лихвената чувствителност на застрахователните пасиви отколкото тази на свързаните активи до степен, в която измерваме такава чувствителност, считаме, че движенията в лихвените проценти ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

ii. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск Дружеството наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции в облигации и други.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета за финансово състояние, както е посочено по-долу:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Текущи активи		
Финансови активи на разположение за продажба	-	158
Финансови активи държани за търгуване	9 336	8 477
Парични средства в каса и банки	157	632
Вземания по презастрахователни договори	-	-
Вземания по застрахователни договори	1 604	1 534
	11 097	10 801

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж. Дружеството редовно следи за неизпълнение на задълженията на клиентите и други контрагенти установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или отчети на клиентите и други контрагенти.

Кредитният риск относно парични средства и други краткосрочни финансови активи се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Кредитният рейтинг на притежаваните към 31 декември 2020 г. от Дружеството дългови ценни книжа е както следва:

Емисия	Емитент	Рейтинг	Агенция
BG2040012218	Министерство на финансите	Baa1	Moody's
BG2040013216	Министерство на финансите	Baa1	Moody's
XS1208856341	Министерство на финансите	Baa1	Moody's
BG2100019137	Централна кооперативна банка АД	BB	БАКР
BG2100015077	Балканкар Заря АД	N.A	
BG2100018188	Български Еървейз Груп ЕАД	N.A	

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Дружеството:

31 декември 2020 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	5 г.-20 г.	Без матури-тет	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в каса и банки	29	-	-	-	-	128	157
Държавни ценни книжа	-	-	-	625	1 831	-	2 456
Корпоративни облигации на български емитенти	-	-	-	120	12	-	132
Акции отчитани по справедлива стойност в печалба и загуба	-	-	-	-	-	6 745	6 745
Колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	3	3
Вземания по застрахователни договори	-	-	1 604	-	-	-	1 604
Други вземания	3	-	-	-	-	-	3
Общо активи	32	-	1 604	745	1 843	6 876	11 100

31 декември 2019 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	5 г.-20 г.	Без матури-тет	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в каса и банки	31	-	-	-	-	601	632
Държавни ценни книжа	-	-	158	649	1 820	-	2 627
Корпоративни облигации на български емитенти	-	-	-	12	120	-	132
Акции отчитани по справедлива стойност в печалба и загуба	-	-	-	-	-	5 876	5 876
Вземания по застрахователни договори	-	-	1 534	-	-	-	1 534
Други вземания	3	-	-	-	-	-	3
Общо активи	34	-	1 692	661	1 940	6 477	10 804

с. Анализ на ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът Дружеството да не е в състояние да посрещне своите финансови задължения, когато те станат изискуеми.

Дружеството следва задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба №21 за собствените средства и границата на платежоспособност на застрахователите и презастрахователите на Комисията за финансов надзор.

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Дружеството държи пари в брой, ценни книжа за търгуване, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Дружеството, като се предприемат и активни действия като поддържане на краткосрочни депозити до 3 месеца.

Върху ликвидността на Дружеството се извършва ежедневно наблюдение на изходящите и входящи парични потоци на месечна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица – лицето отговорно за управлението на риска и Съвета на директорите.

От започване на дейността на Дружеството не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Дружеството не е ползвало външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок. Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2020 г.	Краткосрочни До 12 месеца хил. лв.
Застрахователни пасиви	2496
Задължения по репо сделки	531
Задължения по лизингови договори	574
Задължения към доставчици на стоки и услуги	14
	3615
31 декември 2019 г.	Краткосрочни До 12 месеца хил. лв.
Застрахователни пасиви	2 992
Задължения по репо сделки	546
Задължения по лизингови договори	628
Задължения към доставчици на стоки и услуги	101
	4 267

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията.

Риск от реализиране на загуби в случаи на недостиг на ликвидни активи от всички активи служещи за покритие на задълженията по сключени застрахователни договори, при предявяване на иски от страна на застрахованите лица, в резултат на което активите може да бъдат продадени, но на неизгодна цена, се контролира от Дружеството като се управляват активите чрез използване на подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите.

d. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Финансови активи, на разположение за продажба	-	158
Финансови активи, държани за търгуване	9 336	8 477
Кредити и вземания:		
Вземания по застрахователни договори	1 604	1 534
Парични средства в каса и банки	157	632
	11 097	10 801
Финансови пасиви по амортизируема стойност		
Задължения по лизингови договори	574	628
Задължения по договори за рента на ценни книжа	531	546
Задължения към свързани лица	27	20
Търговски и други задължения	14	101
	1 146	1 295

32. Оценяване по справедлива стойност

а. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Финансови активи държани за търгуване				
Акции	4 862	-	1 883	6 745
Държавни ценни книжа	2 456			2 456
Корпоративни облигации	132	-	-	132
Колективни инвестиционни схеми	-	3	-	3
Общо	7 450	3	1 883	9 336

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, са актуализирани през 2020 г. относно изикванията за ценовата информация във връзка с критериите за честота и обем на извършени сделки на съответните регулирани пазари.

Акции

Оценката на акции, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна обявена от официален източник цена „затваря“ на съответния пазар или по цена „купува“ за последния

работен ден на съответния месец при наличието на непрекъсната ценова информация, от която да са видни извършени сделки с достатъчно честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец (Ниво 1).

При невъзможност за прилагане на горе описания метод се използва метода на нетната балансова стойност на активите, метода на пазарните множители или метода на дисконтираните парични потоци (Ниво 3).

Държавни ценни книжа

Оценката на държавните ценни книжа се извършва по последна обявена от официален източник цена „купува“ за последния работен ден на съответния месец или, при липса на котировка, по по средна цена за последния работен ден на съответния месец на вторичния междубанков пазар, към която се добавя дължимият за деня на оценката лихвен купон (Ниво 1).

При невъзможност за прилагане на горе описания метод се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг, посредством линейна интерполация (Ниво 2).

Корпоративни облигации

Оценката на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна обявена от официален източник цена на сключена сделка или по цена „купува“ за последния работен ден на съответния месец, към която се добавя дължимият за деня на оценката лихвен купон (Ниво 1).

При невъзможност за прилагане на горе описания метод се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или по метода на дисконтираните парични потоци (Ниво 2).

Колективни инвестиционни схеми

Оценката на дялове на предприятия за колективно инвестиране се извършва по последна определена и обявена цена на обратно изкупуване за последния работен ден на съответния месец, публикувана от съответното инвестиционно дружество (Ниво 2).

Следната таблица представя техниките, използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност към 31.12.2020 г. (хил. лв.)	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключовите ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Български акции	1 641	Нетна стойност на активите	Брой емитирани акции Балансова стойност на нетните активи	Увеличение на броя на емитираните акции и намаляване на балансовата стойност на нетните активи, ще води до понижаване в стойността на една акция
Български акции	242	Дисконтирани парични потоци	Очаквани парични потоци Норма на дисконтиране	нарастване на паричните потоци ще доведе до нарастване на стойността нарастване на нормата на дисконтиране ще доведе до намаляване на стойността

в. Оценка по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2020 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	2020 Ниво 3 хил. лв.	2019 Ниво 3 хил. лв.
Инвестиционни имоти:		
- земи и сгради	2 197	1 859

Инвестиционните имоти се оценяват по преоценена стойност. В йерархията на справедливите стойности инвестиционните имоти са класифицирани в ниво 3 с използване на оценителски техники за определяне на справедливите стойности:

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Пазарен подход (Метод на пазарните аналози)	1. Ограничения в наличието на действителни данни за сделки или борсови цени на подобни активи на активен пазар 2. Корекция за липса на информация за сключени сделки 3. Корекции на аналози, като коефициенти за технически параметри и текущо състояние	Справедливата стойност ще се промени, ако: - се използват по-голям или по-малък брой аналози; - се прилагат по малко или повече коефициенти за корекция; - коефициентите за корекция за технически параметри и текущо състояние са по-високи или по-ниски; Оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато предимно се прави сравнение със сравними цени на сделки, отколкото с цени на оферти.
Разходен подход (Метод на амортизираната възстановителна стойност)	1. Корекции за физическо износване 2. Корекции за строителни повреди и недостатъци 3. Корекции за икономическо и функционално обезценяване	Справедливата стойност ще се промени, ако: - се използват различни корекционни коефициенти за обезценяването на оценявания имот; - се приложи по-висока или по-ниска стойност за използваната цена на ново строителство при определянето на производствената стойност.

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители, които притежава призната и подходяща професионална квалификация и които има скорошен опит в местонахождението и категорията на оценяваните имоти.

Оценката по справедлива стойност се базира на сравнителния и вещния методи. Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите и сградите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равно на крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари 2020 г.	1 859
Новопридобити активи:	
- чрез покупка	181
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	157
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	2197

33. Политика и процедура за управление на капитала

Целите на Дружеството по отношение управлението на капитала са:

- Постигане на доходност съразмерна с поемането на минимален риск от инвестиране на застрахователните средства, за да се осигури максимална сигурност на застрахованите лица при реализиране на застрахователно събитие;
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти;
- Осигуряване способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие и
- Осигуряване адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска;
- Спазване на нормативни изисквания.

Дружеството наблюдава капитала и управлява капитала в съответствие с нормативните изисквания. Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

Капиталовите средства на дружеството са в съответствие с всички минимални регулаторни изисквания.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Собствен капитал	10 279	9 202
Общо пасиви и застрахователни резерви	3 876	4 412
- Пари и парични еквиваленти	(157)	(632)
Нетен дълг	3 719	3 780
Съотношение на капитал към нетен дълг	1: 0.36	1:0.41

34. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му, с изключение на следните некоригиращи събития, описани по-долу:

Във връзка с продължаващата световна пандемия от Covid-19, описана в пояснение 2 от настоящия финансов отчет, с Решение на Министерски съвет № 72 от 26.01.2021 г. беше удължен срокът на извънредната епидемична обстановка в България до 30 април 2021 г. Предприетите законодателни, икономически и медицински мерки, включително започналото ваксиниране на населението дават основание за очакване за нормализация на икономическия и в други сектори живот и излизане на предкризисните нива до края на 2021 г.

През месец февруари 2021 г., след края на отчетния период, при извършването на месечна преоценка на финансовите активи е отчетена по-слаба активност на пазара, което води до промяна в използваните методи и модели на оценка на определени емисии акции. Това резултира в отрицателна месечна волатилност на портфейла от акции, спрямо края на отчетния период. Ръководството очаква това да е временна тенденция и еднократен ефект, който няма да има съществен ефект за годишните резултати през следващия отчетен период.

Ръководството счита, че на база досегашното развитие на пандемията в страната и в световен мащаб, пикът е преодолян и икономиката ще се възвърне към нормално функциониране. Въздействието на кризата, свързана с COVID-19 ще намали своето влияние и волатилността на пазарния и ценови риск, свързани с финансовите активи на Дружеството ще намалее, но при неблагоприятно развитие е възможно да има негативен ефект върху дейността и резултатите му.

35. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2020 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 7 април 2021 г.